

حمید هامون بودم

قدیمی‌های تئاتر مثل کسبیبان، دکتر عزیزی، مهین شهابی، فریبرز سمندر پور و... انتخاب شدند؟

بله، سریال پر بازیگر بود و حسین کسبیبان، تانیا جوهری جزو گروه تئاتری ام بودند. عنایت بخشی و دکتر عزیزی هم هراز گاهی در تئاتر بامین کار می کردند.

آیا در آن زمان هم باند و باند بازی بود؟

اون موقع ها باند بازی نبود. البته چون تئاتری بودم موقعی که در تلویزیون کاری می گرفتم از تئاتری ها استفاده می کردم. در سریال مرغ حق از دانیال حکیمی و علی گوهری استفاده کردم که در تئاتر با من همکاری می کردند.

نیمه پنهان ماه اولین کار مناسبتی ماه رمضان تلویزیون بود؟

این سریال را دوست داشتم. البته من اهل کار مناسبتی نیستم و سریال را بدون توجه به این مسائل ساختم.

آیا در حین ساخت اعمال نفوذی از تلویزیون هم می شد؟

نه، اعمال نفوذی نشد.

در دهه پنجاه تعدادی هنرمند از شیراز مثل شما، تاریخ، پاک نیت، گوهر خیراندیش، اسماعیل خانی و... وارد بدنه هنر شدند که در دهه بعدی جزو تاثیر گذارها بودند. به چه دلیل در دهه های بعدی چنین روندی در شیراز رخ نداد؟

مانتسلی بودیم که در کنار هم فعالیت می کردیم و رشد تدریجی داشتیم و بعد از تجربه اندوزی توانستیم در سطح کشور شناخته شویم. اغلب ماها در دهه شصت به تهران مهاجرت و کارمان را آغاز کردیم.

بعد از یکی دو دهه کار و فعالیت در خشان در اواسط دهه هشتاد رفتید سراغ تئاتر آزاد، دلیل چنین رویکردی چه بود؟

به نظرم تئاتر آزاد در لول بالایی قرار داشت...

به دلیل داشتن مخاطب انبوه چنین عقیده ای دارید؟

نه، در بحث بازیگری و قدرت بداهه ای که در نمایش های آزاد وجود داشت این نظر را دارم. بچه هایی که در عین داشتن توانایی، کسی و نهاد و سازمانی از آنها حمایتی نمی کرد. هیچ امکاناتی در اختیار این بچه ها قرار نمی گرفت. زمانی دیدم که نمی شود در تئاتر حرفه ای کار کرد و موقعی که من می خواستم تئاتر حرفه ای کار کنم باید بسترهای فراهم باشد. مقطعی بود که دیگر حاکمیت تمایلی نداشت در این حوزه حمایتی داشته باشد. به سمت تئاتر آزاد رفتم و از پتانسیل های بخش خصوصی و با حمایت آنها انجمنی درست کردم و بچه ها در این انجمن در سه سالن فعالیت کردند و تا زمانی که من در تئاتر آزاد بودم این تعداد سالن به ۹۰ سالن رسید.

به نظر می رسد خواستید با حضور در تئاتر آزاد و اجرای نمایش های پر مخاطب مقابل تئاتر دولتی قدرت نمایی کنید؟

قدرت از خود بچه های تئاتر آزاد بود و مردمی که دو ساعت تئاتر می دیدند شاد می شدند و خنده کتان سالن را ترک می کردند. البته خندانند مردم کار ساده ای نیست و نیاز به توانایی بسیار زیادی دارد. هدایت هم نیاز است و متن خوب در کنار هدایت درست کار را تکمیل می کند.

در سینما هم چند تجربه نه چندان موفق داشتید. به چه دلیل در سینما باندازه تئاتر و تلویزیون موفق نبودید؟

اگر می خواستم در سینما بازی کنم پیشنهادات زیادی داشتم. اما به دلیل دغدغه هایم در تئاتر تمایلی به حضور در سینما نداشتم.

آیا از کارگردانان شاخصی چون بهرام بیضایی، مسعود کیمیایی و داریوش مهرجویی هم پیشنهاد بازیگری داشتید؟

از همه کارگردانها پیشنهاد بازی داشتم. من چند باری نه گفتم و بتدریج دیگر پیشنهادات کاری در حوزه سینما کمتر شد.

از اینک کدام نقشی را قبول نکردید احساس پشیمانی دارید؟

مهرجویی برای هامون روی من نظر مثبت داشت و جزو گزینه هایم بودم و چند باری جلسه مشترک داشتیم و به علت اینکه مهرجویی بازیگری بالای چهل و چند سال را می خواست و سن من در آن دوران حول و حوش سی و چند سالگی بود امکان این همکاری فراهم نشد و خوشحال شدم که دوست خوبم خسرو شکیبایی این نقش را بازی کرد. بعد ترش در فیلم نه چندان خوب پرواز پنجم ژوئن بازی کردید؟

توی رودبایستی با علی منتظری که در جهاد دانشگاهی بود و این نهاد تهیه کننده فیلم بود بازی در این فیلم را قبول کردم. البته فیلم، فیلم بدی نبود و بازیگران خوبی مثل آتیلا پسیانی در آن بازی داشتند و البته با علیرضا سمیع آذر کارگردان فیلم هم رفاقتی داشتم. حتما می دانید که این فیلم پرفروش ترین فیلم آن سال شد.

کی قرار است فتح نامه کلات بیضایی را کار کنید؟

جزو برنامه هایم هست؛ نگران نباشید.

نمی کرد و با عشق کار می کردند و هیچ وقت اول کار حرف پول نمی زدند و آخر کار که فروش ها حساب می شد دستمزدشان را می گرفتند. در آن سالها وضعیت تورم مثل حالا نبود و هنرمند با بازی در دو یا سه کار تامین مالی می شد و برای بقیه سال دغدغه ای نداشت. الان زیر ۵۰ میلیون درآمد ماهیانه داشته باشی زیر خط فقر محسوب می شوی. به جز تعداد محدودی سلبریتی بقیه هنرمندان در این سالها همواره محتاج هستند.

آیا با بازیگر بقلق و نافرمان هم کار کردید؟

اصلا با این جنس از بازیگران کار نمی کردم. موقعی که هنرمند کارش روی روال باشد چه دلیلی دارد بدقلقی کند. بازیگری مثل اکبر زنجانیپور، خسرو شکیبایی و خیلی های دیگر سوای بازی در خشان شان همیشه متواضع و با عشق بازی می کردند.

با بازیگری اختلاف سلیقه پیدا نکردید؟

نه، دلیل هم داشت زیرا در شروع کار نقش ها مشخص بود و با رغبت کارشان را انجام می دادند.

در آن دوران در کنار تئاتر به تلویزیون رفتید و سریال پر مخاطب نیمه پنهان ماه را کارگردانی و بازی کردید.

کارم تئاتر است و برایم اولویت داشت و در تئاتر اوستا شده بودم. روحیه ام با تئاتر سازگار است. در تئاتر کارگردان سلطان صحنه است. اما در تلویزیون شرایط فرق می کند و باید به هزار نفر جواب بدهی و قوانین و ضوابط خاص خودش را دارد. در آن سالها دستمزد های تئاتر محدود بود و خیلی از بچه های تئاتر برای گذران زندگی رفتند تلویزیون و من هم بر اساس احساس مسئولیتم به بچه های تئاتر، کارگردانی در تلویزیون را پذیرفتم و برایشان کار آفرینی کردم.

در سریال نیمه پنهان ماه شاکله اصلی بازیگران از

تمام تلاشم معطوف به عدم حضور غیر حرفه ای ها و آدم های کم دانش بود. تئاتر شهر جای کسب تجربه و آزمون و خطا نبود.

شما در زمان مدیریت نمایش هم روی صحنه می بردید. آیا انجام این دو کار همزمان برایتان سخت نبود؟

صبح اول وقت می آمدم تئاتر شهر و لباس کار می پوشیدم و از پایین تا بالای تئاتر شهر را نظافت می کردم.

مگر در تئاتر شهر نیروی خدماتی وجود نداشت؟

پولی وجود نداشت که کسی استخدام شود. چند تا آدم قراردادی و شرکتی بودند که فقط می نشستند و نگاه می کردند. موقعی که سایر پرسنل کار کردن من را می دیدند انگیزه پیدا کرده و بیشتر فعالیت می کردند. بعدش هم می رفتم دفترم و با تئاتری های مثل داود رشیدی، پری صابری، دکتر رفیعی و سایرین جلسه برگزار می کردم. بعد از اینکه کارها روال پیدا کرد خود من هم فرصت روی صحنه بردن تئاتر را به دست می آوردم.

شما در تئاتر هایتان از بازیگران ستاره آن دوران مثل فریماه فرجامی و پور عرب استفاده می کردید. چگونه این بازیگران بزرگ را ترغیب به حضور در تئاتر می کردید؟

من خودم هم آن زمان ستاره بودم (باخنده) و موقعی که می دیدند پیشنهاد بازی در یک کار درخشان به آنها داده می شود با رغبت قبول می کردند. قبل از آن نمایش «شب که تورو زندانی بود من الموت» و چند تا از نمایش نامه های شکسپیر را روی صحنه برده بودم.

آیا پیشنهاد مالی چشمگیری به آنها ارائه می کردید؟

آن دوران برای تئاتری ها خیلی مادیات اولویت نبود.

به فرجامی چقدر دستمزد دادید؟

یادم نیست. آن موقع هیچ بازیگری سر پول بحث و جدلی مطرح